

ВПЛИВ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ НА СТАН ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У статті розглядаються питання, пов'язані з впливом української народної фізичної культури на стан фізичної підготовленості здобувачів вищої освіти. Для досягнення мети дослідження в роботі застосовувалися такі методи: аналіз архівних матеріалів, науково-педагогічної літератури, літературних джерел з історії фізкультурно-спортивного руху; педагогічне спостереження; анкетування, опитування; педагогічний експеримент; педагогічне тестування; методи математичної статистики.

Дослідження проводилося на базі Комунального закладу "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради. У дослідженні взяли участь 40 здобувачів вищої освіти, з яких були сформовані дві групи підлітків по 20 осіб у кожній: експериментальна (311 м, 411 м) та контрольна (311 ф, 411 ф).

Педагогічне дослідження проводилося для діагностики стану фізичної підготовленості здобувачів вищої освіти III–IV курсів у таких видах змагань, як біг на 30 м, біг на 300 м, човниковий біг 4×9 м, вистрибування, нахил уперед. Контрольні випробування проводилися на початку та наприкінці дослідження. Кожна група працювала за окремою програмою впродовж 9 місяців. Контрольна група дотримувалася традиційної програми з фізичного виховання в закладах вищої освіти, а в експериментальній групі було запроваджено комплекс українських народних ігор і забав, що були спрямовані на розвиток рухових здібностей.

Результати дослідження показали, що розроблений комплекс українських народних ігор та забав значною мірою позитивно впливає на процес фізичної підготовки здобувачів вищої освіти. Експериментальна група, яка використовувала у своїх заняттях розроблений нами комплекс, покращила показники рівня фізичної підготовленості. Натомість контрольна група, яка займалася за звичайною програмою, зрушень у бік покращення у фізичному стані майже не виявила.

Перспективи подальших досліджень передбачають розроблення нових комплексів українських народних ігор і забав для підвищення майстерності та формування рухових здібностей здобувачів вищої освіти. Проблема оптимізації навчального процесу здобувачів вищої освіти потребує подальшого аналізу й дослідження.

Ключові слова: українські народні ігри та забави, рівень фізичної підготовленості, розвиток рухових здібностей, фізичне виховання, здобувачі вищої освіти.

Українські народні традиції наповнюють український народ своєрідними обрядами, ритуалами, іграми. Це сформувало внутрішній світ українців, його навколишній простір, заклало світові засади [2; 5].

Становлення України як самостійної держави передбачає утвердження національної системи виховання в різних сферах життєдіяльності народу, зокрема в системі фізичного виховання як засобу виховання молоді. Нові системи створюються з оперттям на минулу історію розвитку. Український народ відібрав найефективніші засоби гармонійного виховання підростаючого покоління, чільне місце з-поміж яких посідають народні рухливі ігри та забави, тому вони мають значні виховні можливості [1; 6].

В українських народних рухливих іграх чітко відображені звичаї народу України, його побут, рівень уявлень про світ, елементи побутових і військових дій. Одним із важливих завдань є вивчення багатой народної спадщини в галузі українських рухливих ігор і забав та їх упровадження у процес фізичного виховання з метою гармонійного розвитку громадян незалежної України [7; 10].

Українські народні ігри та забави традиційно використовуються в освітньому процесі вищих навчальних закладів як засіб фізичного виховання. Проте розвивально-виховний потенціал українських рухливих народних ігор значно ширший [3; 8].

Криза державної системи фізичного виховання та відносна неготовність самої фізичної культури розвиватися поза цією системою обернулися для суспільства низкою негативних наслідків, що відбилися у виключенні цього явища із життєдіяльності людини. Серед зазначених наслідків, які водночас мають тимчасовий характер, можна виділити насамперед такі: а) зниження інтересу до занять фізичними вправами, особливо у традиційних формах, що мало враховують потреби, мотиви й ціннісні орієнтації самої людини в перетворенні власної фізичної природи; б) запустіння та руйнування спортивних майданчиків і стадіонів через функціональну неготовність їх персоналу організувати та культивувати нетрадиційні види фізкультурної діяльності, упроваджувати в життя людей нові форми фізкультурно-спортивних заходів, які останнім часом набули дедалі ширшої популярності у світі; в) недостатню готовність людини перейти до самостійної організації занять із фізкультурної діяльності, активно й цілеспрямовано вирішувати завдання культурного перетворення власної фізичної природи, зміцнення свого здоров'я, творчого довшоліття; г) невідповідність рівня компетенції викладачів і методистів із фізичної культури сучасним вимогам, що виявляється в недостатній їх професійній готовності опанувати новий зміст і форми занять фізичними вправами, нові сучасні технології, які вимагають переважно володіння індивідуалізованими системами, засобами, методами та формами їх організації [4; 9; 11].

Тому актуальність статті безсумнівна, а засоби українських народних ігор і забав потрібно включати до занять із фізичного виховання молоді.

Мета статті – дослідити вплив української народної фізичної культури на стан фізичної підготовленості здобувачів вищої освіти.

Для її досягнення застосовувалися такі методи: аналіз архівних матеріалів, науково-педагогічної літератури, літературних джерел з історії фізкультурно-спортивного руху; педагогічне спостереження; анкетування, опитування; педагогічний експеримент; педагогічне тестування; методи математичної статистики.

Дослідження проводилося на базі Комунального закладу “Харківська гуманітарно-педагогічна академія” Харківської обласної ради. У ньому взяли участь 40 здобувачів вищої освіти, з яких були сформовані дві групи підлітків по 20 осіб у кожній: експериментальна (311 м, 411 м) та контрольна (311 ф, 411 ф).

Педагогічний експеримент відбувався за такою схемою: попереднє тестування – проведення експериментальних занять в академії – контрольне заключне тестування.

Метою дослідження було виявлення можливостей взаємодії підлітків та викладача з фізичного виховання за допомогою українських народних ігор і забав, а також встановлення рівня змін у стані фізичної підготовленості здобувачів вищої освіти засобами українських ігор та забав.

На початковому етапі було проведено попереднє анкетування здобувачів вищої освіти з метою виявлення їхніх інтересів до занять. Було поставлено таке запитання: “Чи потрібно впроваджувати засоби української народної фізичної культури у процес фізичного виховання?” Здобувачів вищої освіти також опитували щодо їхнього ставлення до здорового способу життя та рівня його дотримання.

На другому етапі дослідження здобувачам вищої освіти було надано необхідний обсяг знань про українські ігри та забави, роз’яснено своєрідність і різноманіття їх видів, з’ясовано їхній розвиваючий потенціал; розвинуто вміння та здібності у взаємодії зі здобувачами вищої освіти у грі; здійснено кроки для допомоги їм у створенні умов для організації проведення народних ігор і забав на заняттях із фізичного виховання.

Метою використання українських народних рухливих ігор на заняттях із фізичного виховання та в позааудиторний час є досягнення всебічного розвитку особистості здобувача вищої освіти на основі фізичного розвитку, зміцнення здоров’я, освоєння культурної спадщини українського народу.

Українські народні рухливі ігри можна класифікувати за формою фізичного навантаження на організм на такі групи:

1) ігри з елементами загальнорозвивальних вправ (“Дибидиби”, “Батько й діти”, “Дрова”, “Розбите яечко”, “Ой вийтеся, огірочки”, “Боротьба кажана з вітром”, “Кіт потягується”, “Гуси на воді”, “Пташка”, “Мокрий кіт”, “Боцун і криниця”);

2) ігри з текстом (“Перепілка”, “Мак”, “Пузир”, “Два морози”, “Як у нас біля воріт”);

3) ігри з бігом, ходьбою, вправами на рівновагу (“Чабан”, “Бузьки”, “Регіт”, “Дуб”, “Навивпередки”, “Горшки”, “Латки”, “Хованки”, “Кут”, “Не помились”, “Визволяй”, “До жени свою пару”, “Гойдалки”, “Журавель”, “Ластівка”, “Напереваги”, “Жук”, “Рак-неборак”, “Горобець”, “Святий Миколай”);

4) ігри зі стрибками (“Шагавай”, “Переправа через річку”, “Струмок”, “Тречка”, “Тинок”, “У річку гоп”, “Спутані коні”, “Півник”, “Жаби і чапля”, “Вудочка”);

5) ігри з метанням і ловлею предметів (“Квочка”, “Гуси”, “Квач з м’ячем”, “Шкандибки”, “Панас, Панас, не лови нас!”, “У скраклі”, “Камінці”, “У котика і мишки”, “Перевозити бабу”);

6) ігри на шиккування та перешиккування (“Довга лоза”, “Знайди свою пару”, “Швидко в коло”, “Хто перший?”);

7) ігри з елементами акробатики (“Краб”, “Каракатиця”, “Перекотиполе”, “Розпечене колесо”, “Павук”, “Жабка”, “Качалка”);

8) ігри з елементами боротьби (“Буряк”, “Тягни бука”, “Ріпка”, “Коромисло”, “Відьма”, “Бій півнів”, “Кіт у мішку”, “Княжий острів”, “Перетягування по лінві”).

Таким чином, професійна майстерність викладача фізичного виховання, чітко продумана методика проведення та тематика українських народних рухливих ігор на заняттях із фізичного виховання та в позааудиторний час забезпечать не лише національно-патріотичне виховання, а й великий пізнавальний та оздоровчий ефект, сприятимуть залученню здобувачів вищої освіти до витоків національної культури й духовності, зроблять їхнє дозвілля насиченим і яскравим.

Результати початкового тестування рухових здібностей здобувачів вищої освіти до запровадження українських народних ігор і забав у процес фізичного виховання свідчать про те, що початкові показники фізичної підготовленості здобувачів вищої освіти обох груп приблизно однакові.

В експериментальну групу (311 ф, 411 ф) було запроваджено комплекс українських народних ігор та забав, що були спрямовані на розвиток рухових здібностей.

Дослідження тривало 9 місяців, після чого знову тестували рухові здібності здобувачів вищої освіти. Результати представлені в таблиці 1.

У результаті аналізу встановлено, що розроблений комплекс українських народних ігор і забав значною мірою позитивно впливає на процес фізичної підготовки здобувачів вищої освіти. Так, після експерименту більшість 19-річних дівчаток експериментальної групи перейшли в розряд вищого за середній (63,0%) і високого (24,0%) рівня фізичної підготовленості, а в юнаків ці показники – 65,0% і 32,0% відповідно.

Таблиця 1

Показники фізичної підготовленості здобувачів вищої освіти контрольної та експериментальної груп

№	Показники	19 років					20 років				
		КГ		ЕГ		Р	КГ		ЕГ		Р
		Х	σ	Х	σ		Х	σ			
Дівчата											
1	Біг на 30 м, с	8,4	0,8	7,6	0,5	>0,05	7,4	0,5	7,2	0,3	<0,05
2	Біг на 300м, хв	2,0	0,2	1,7	0,2	>0,05	1,5	0,2	1,3	0,2	>0,05
3	Човниковий біг 4×9 м, с	9,1	0,5	8,8	0,3	>0,05	9,3	0,5	9,0	0,3	>0,05
4	Вистрибування, см	16,7	4,4	17,1	3,6	>0,05	26,0	4,5	27,3	2,8	<0,05
5	Нахил уперед, см	5,0	4,1	5,4	3,1	<0,05	2,9	3,5	3,9	2,1	>0,05
Юнаки											
1	Біг на 30 м, с	7,8	0,9	7,3	0,6	>0,05	6,9	0,4	6,4	0,2	>0,05
2	Біг на 300м, хв	1,9	0,3	1,4	0,1	>0,05	1,3	0,1	1,1	0,1	<0,05
3	Човниковий біг 4×9 м, с	9,1	0,5	8,6	0,3	>0,05	8,9	0,7	8,5	0,5	>0,05
4	Вистрибування, см	16,3	6,1	21,0	4,1	>0,05	23,0	4,4	26,2	3,1	>0,05
5	Нахил уперед, см	2,2	3,7	3,6	2,3	>0,05	3,5	4,0	3,9	2,8	>0,05

Порівняльний аналіз результатів тестування контрольної та експериментальної груп здійснювався за результатами оцінки розвитку фізичних можливостей (див. таблицю 2).

Таблиця 2

Оцінка кількості здобувачів вищої освіти різного рівня фізичної підготовленості обох груп наприкінці експерименту, %

Стать	Рівень розвитку	Низький	Нижчий за середній	Середній	Вищий за середній	Високий	
Юнаки	20 років	ЕГ	0	2	30	54	14
		КГ	0	4	50	42	4
	19 років	ЕГ	0	0	3	65	32
		КГ	0	4	26	52	18
Дівчата	20 років	ЕГ	0	6	15	64	15
		КГ	0	11	25	57	7
	19 років	ЕГ	0	3	10	63	24
		КГ	0	7	25	53	15
Бали		0–5	5–10	10–15	15–20	20–25	

Варто зазначити, що цей процес свідчить насамперед про те, що в експериментальній групі значно зменшилася кількість здобувачів вищої освіти з рівнем розвитку фізичних якостей, що нижчий за середній, та збільшилася, відповідно, їх кількість із вищим за середній і високим рівнем розвитку рухових здібностей.

У юнаків 19 років експериментальної групи спостерігається аналогічна картина. Підвищення рівня фізичної підготовленості спостерігалось в дівчат і юнаків також у наступній віковій групі. Так, наприклад, у 19-річному віці 15,0% дівчат перейшли в розряд із вищим за середній і високим рівнем, у 20-річному віці цей показник становить 21,0%. Це відбулося за рахунок зменшення кількості здобувачів вищої освіти, які до експерименту мали оцінку фізичної підготовки, що була нижчою за середню та середньою.

Досить чітко в дівчат простежується також загальна закономірність розвитку рухової активності у 20 років, що було виявлено під час вивчення сумарних показників темпів розвитку рухових здібностей. Аналогічна закономірність виявлена в юнаків 20-річного віку.

Дедалі актуальнішими стають процеси вивчення минулого та запровадження їх у практику сьогодення. Під час вивчення традицій народного фізичного виховання, народних рухливих ігор і забав необхідно більш активно вводити ці надбання в сучасну систему виховання молоді. Упровадження українських народних ігор у практику фізичного виховання варто пов'язувати з вивченням їх впливу на організм молоді, розробленням методик їх використання та проведенням систематизації ігор. Тобто українські народні ігри мають виховну, розвиваючу, культурну цінність і є засобом формування активної громадянської позиції в підростаючого покоління.

Використання українських народних ігор на заняттях із фізичного виховання має вагоме значення для розв'язання оздоровчих, освітніх і виховних завдань, які ставляться на занятті, а також формування національної самосвідомості. Народні ігри можна включати в кожне заняття, якщо підбирати гру, яка відповідатиме

темі матеріалу, що подається, або ж виділяти окремим спецкурсом. Доцільно вводити народні ігри окремим розділом для здобувачів вищої освіти III курсу, які проходять літню оздоровчо-педагогічну практику.

Висновки. Проведене дослідження показало ефективність побудови системи взаємодії викладача фізичного виховання та здобувачів вищої освіти в залученні до фізичного виховання за допомогою впровадження українських народних ігор і забав, а також підвищило рівень фізичної підготовленості здобувачів вищої освіти експериментальної групи (де впроваджувалися ці ігри).

Порівняльний аналіз даних контрольної та експериментальної груп після проведення педагогічного експерименту показав, що фізична підготовка національно-патріотичної та ігрової спрямованості, яка організовується в межах занять із фізичного виховання, здійснює позитивний вплив на емоційний стан, рівень фізичної підготовленості, сприяє вихованню таких особистісних якостей, як колективізм, дисциплінованість, витримка та сміливість. Порівняльний аналіз результатів дослідження свідчить про збільшення кількості здобувачів вищої освіти експериментальної групи з вищим за середній і високим рівнем фізичної підготовки до 25–30%. Проведений педагогічний експеримент свідчить про ефективність використання українських народних ігор та позитивний їх вплив на рівень розвитку рухових здібностей здобувачів вищої освіти.

Перспективи подальших досліджень передбачають розроблення нових комплексів українських народних ігор і забав для підвищення майстерності та формування рухових здібностей здобувачів вищої освіти. Проблема оптимізації навчального процесу здобувачів вищої освіти потребує подальшого аналізу й дослідження.

Використана література:

1. Гребенюк О. Народні ігри та забави у зимовій обрядовості українців. *Молода спортивна наука України*. 2011. Вип. 5. Т. 1. С. 48–50.
2. Грибан Г. Фізичне виховання студентів вищих навчальних закладів : монографія. Житомир, 2012. 514 с.
3. Козацькі забави / В. Завадський, А. Цьос, О. Бигук, Л. Пономаренко. Луцьк : Надстир'я, 2004. 109 с.
4. Кругляк О., Кругляк Н. Від ігри до здоров'я нації. Рухливі та українські народні ігри, естафети на уроках фізичної культури : методичний посібник. Тернопіль, 2010. 80 с.
5. Кузнецова О. Оздоровчі технології у фізичному вихованні студентів : монографія. Рівне, 2018. 416 с.
6. Приступа Є., Пилат В. Традиції української народної фізичної культури. Львів, 2001. 104 с.
7. Приступа Є., Левкін В., Слімаковський О. Українські народні ігри : підручник. Львів, 2012. 432 с.
8. Руснак І. Український фольклор : навчальний посібник. Київ, 2012. 304 с.
9. Сірополько С. Історія освіти в Україні. 2-ге вид. Львів, 2001. 664 с.
10. Цьос А. Фізичне виховання в календарній обрядовості українців. Луцьк : Надстир'я, 2010. 374 с.
11. Школа О. Фізичне виховання студентів ВНЗ : навчальний посібник. Харків, 2016. 456 с.

References:

1. Hrebenuk, O. (2011). Narodni ihry ta zabavy u zymovii obriadovosti ukrainsiv [Folk games and entertainment in the winter rituals of Ukrainians]. *Moloda sportyvna nauka Ukrainy*, iss. 5, vol. 1, pp. 48–50 [in Ukrainian].
2. Hryban, H. (2012). Fizychnе vykhovannia studentiv vyshchych navchalnykh zakladiv: monohrafiia [Physical education of students of higher educational institutions: monograph]. Zhytomyr, 514 p. [in Ukrainian].
3. Zavadskyi, V., Tsos, A., Byhuk, O., Ponomarenko, L. (2004). Kozatski zabavy [Cossack entertainment]. Lutsk: Nadstyria, 109 p. [in Ukrainian].
4. Kruhliak, O., Kruhliak, N. (2010). Vid ihry do zdorovia natsii. Rukhlyvi ta ukrainski narodni ihry, estafety na urokakh fizychnoi kultury: metodychnyi posibnyk [From the game to the health of the nation. Mobile and Ukrainian folk games, relay races in physical education lessons: manual]. Ternopil, 80 p. [in Ukrainian].
5. Kuznetsova, O. (2018). Ozdorovchi tekhnolohii u fizychnomu vykhovanni studentiv: monohrafiia [Health technologies in physical education of students: monograph]. Rivne, 416 p. [in Ukrainian].
6. Prystupa, Ye., Pylat, V. (2001). Tradytii ukrainskoi narodnoi fizychnoi kultury [Traditions of Ukrainian folk physical culture]. Lviv, 104 p. [in Ukrainian].
7. Prystupa, Ye., Levkin, V., Slimakovskiy, O. (2012). Ukrainski narodni ihry: pidruchnyk [Ukrainian folk games: textbook]. Lviv, 432 p. [in Ukrainian].
8. Rusnak, I. (2012). Ukrainskyi folklor: navchalnyi posibnyk [Ukrainian folklore: textbook]. Kyiv, 304 p. [in Ukrainian].
9. Siropolko, S. (2001). Istoriia osvity v Ukrainy [History of education in Ukraine]. 2nd ed. Lviv, 664 p. [in Ukrainian].
10. Tsos, A. (2010). Fizychnе vykhovannia v kalendarnii obriadovosti ukrainsiv [Physical education in the calendar rituals of Ukrainians]. Lutsk: Nadstyria, 374 p. [in Ukrainian].
11. Shkola, O. (2016). Fizychnе vykhovannia studentiv VNZ: navchalnyi posibnyk [Physical education of university students: textbook]. Kharkiv, 456 p. [in Ukrainian].

Remzi I. V., Aksonov V. V., Kalashnyk D. S. The influence of Ukrainian folk physical culture on the state of physical fitness of higher education students

The article considers issues related to the influence of Ukrainian folk physical culture on the state of physical fitness of higher education students. To achieve the goal of the study, the following methods were used: analysis of archival materials, scientific and pedagogical literature, literary sources on the history of physical culture and sports movement; pedagogical observation; questionnaires, surveys; pedagogical experiment; pedagogical testing; methods of mathematical statistics.

The study was conducted on the basis of the Municipal Institution "Kharkiv Humanitarian and Pedagogical Academy" of the Kharkiv Regional Council. The study involved 40 applicants for higher education, from which two groups of adolescents were formed, 20 people each: experimental (311 m, 411 m) and control (311 f, 411 f).

Pedagogical research was conducted to diagnose the state of physical fitness of higher education students III–IV courses in such types of competitions as running 30 m, running 300 m, shuttle running 4×9 m, jumping, leaning forward. Control tests were performed at the beginning and end of the study. Each group worked on a separate program for 9 months. The control group followed the traditional program of physical education in higher education institutions, and the experimental group introduced a set of Ukrainian folk games and entertainment aimed at developing motor skills.

The results of the study showed that the developed complex of Ukrainian folk games and entertainments has a significant positive effect on the process of physical training of higher education. The experimental group, which used the complex developed by us in their classes, improved the indicators of the level of physical fitness. On the other hand, the control group, which was engaged in the usual program, showed almost no progress towards improvement in physical condition.

Prospects for further research include the development of new complexes of Ukrainian folk games and entertainment to improve skills and motor skills of higher education. The problem of optimizing the educational process of higher education seekers needs further analysis and research.

Key words: *Ukrainian folk games and entertainments, level of physical fitness, development of motor abilities, physical education, applicants for higher education.*

УДК 378.147

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.85.35>

Рибалко А. П., Денисова Т. В.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ З ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ ПІД ЧАС КАРАНТИНУ

Статтю присвячено актуальній проблемі – організації навчального процесу в закладах вищої освіти під час карантину, а саме впровадженню синхронних онлайн-занять за допомогою хмарних сервісів. Необхідність повномасштабного переходу на дистанційний формат денної освіти потребує пошуку альтернативних методів навчання, використання нових форм і засобів для забезпечення доступу до знань у режимі реального часу. В умовах неможливості персонального спілкування викладача зі студентами також виникає потреба у вирішенні специфічних педагогічних проблем. Усі ці аспекти потребують осмислення та ґрунтовного науково-методичного забезпечення.

У роботі представлено модель організації навчального процесу, розроблену та використану у процесі викладання вищої математики студентам комп'ютерних спеціальностей під час карантину. Проведено аналіз педагогічних, психологічних і технічних проблем, що виникають у разі впровадження онлайн-навчання. Висвітлено особливості створення дистанційної системи навчання вищої математики, запропоновано структуру навчального процесу та ресурси для його реалізації. Наведено досвід авторів щодо організації синхронних онлайн-занять та спілкування зі студентами, використання різноманітних інформаційних технологій та інструментів, обґрунтовано ефективність їх використання в навчальному процесі в умовах пандемічних обмежень.

На думку авторів, упроваджена система навчально-виховного процесу дає змогу організувати ефективну пізнавальну діяльність студентів під час карантину, значно розвиває особистісний потенціал студентів, підвищує їх конкурентоспроможність, забезпечує формування загальних і професійних компетентностей.

Подальші дослідження в цій сфері можуть бути присвячені вдосконаленню різних аспектів методики викладання в умовах карантину, залученню сучасних smart-технологій, використанню мобільних додатків тощо.

Ключові слова: *заклад вищої освіти, викладання вищої математики, студенти комп'ютерних спеціальностей, дистанційна освіта, онлайн-навчання, карантин, синхронні заняття, хмарні сервіси.*

Однією з головних світових тенденцій розвитку вищої освіти останнього десятиліття є поширення дистанційного навчання, яке дає змогу вирішувати низку проблем соціального-економічного характеру та відповідає потребам сучасного суспільства. Такий формат дає можливість навчатися без відриву від виробництва та є переважною формою отримання другої освіти, підвищення кваліфікації. У нашій країні додатковою причиною розвитку дистанційного навчання стала складна ситуація на Сході України.

Однак найпотужнішим поштовхом для повсюдного впровадження та значного вдосконалення дистанційного навчання в усьому світі стала пандемія COVID-19, що спричинила неможливість традиційного проведення занять в аудиторіях. Необхідність повномасштабного переходу освіти в дистанційний формат в умовах загальнонаціонального карантину поставила перед викладацькою спільнотою нові завдання. Як ніколи актуальними стають питання організації та ефективного впровадження онлайн-навчання, використання нових методів і засобів навчання для забезпечення доступу до знань у реальному часі, вирішення специфічних проблем, що виникають у форс-мажорних обставинах.

Створення дистанційних навчальних систем, запровадження синхронних занять, розроблення відповідного методичного супроводу пов'язане з використанням нових інформаційних форм і методів роботи зі студентами. Ми представляємо модель організації навчально-пізнавальної діяльності студентів галузі інформаційних технологій, що була розроблена та використана у процесі викладання вищої математики під час карантину.